

Frequency as an indicator of regular language in Servius' commentaries

Outline

1. Expressions of frequency between *ars*, *auctoritas*, and *usus*
2. The distribution of frequency expressions in Servius' commentaries on Virgil
3. Semantic value and function
 - a. 'always' and 'never'
 - b. 'frequently'
 - c. 'rarely'
4. Frequency expressions between *ars* and *commentarius*: Servius *In Vergilium*, Donatus *Ars maior*, Servius *In Donati Artem maiorem*
5. Conclusion

1. Expressions of frequency between *ars*, *auctoritas*, and *usus*

(1) Serv. Aen. 1.2

Italiam fato profugus Lauiniaque uenit (Verg. Aen. 1.2)

ITALIAM (1) *ars quidem hoc exigit*, ut nominibus provinciarum praepositiones addamus, civitatum **numquam**. (2) *tamen plerumque perverso ordine lectum est*; nam ecce hoc loco detraxit provinciae praepositionem dicens 'Italiam venit' pro 'ad Italiam venit'. Tullius in Verrinis "ea die Verres ad Messanam venit" pro Messanam venit. (3) *sane sciendum est usurpari ab auctoribus*, ut vel addant vel detrahant praepositiones; namque ait Vergilius "silvis te, Tyrrhene, feras agitare putasti" pro in silvis. (4) *ut ergo illic detraxit loco praepositionem, sic hic provinciae*. (5) *et est figura*.

2. The distribution of frequency expressions in Servius' commentaries on Virgil

		Servius in <i>Vergilium</i>	Donatus, <i>Ars maior</i> + <i>Ars minor</i>	Servius in <i>Donati Artem maiorem</i>
al-ways	<i>semper</i>	14	4	22
	<i>ubique</i>	8	0	2
	Total:	22	4	24
frequently	<i>prope semper</i>	2	0	0
	<i>plerumque</i>	72	5	25
	<i>non semper</i>	6	1	2
	<i>frequenter</i>	19	0	10
	<i>saepe</i>	12	11	4
	<i>saepius</i>	11	1	2
Total:	116	19	43	
sometimes/ rarely	<i>interdum</i>	19	10	1
	<i>aliquando</i>	5	2	10
	<i>non numquam</i>	8	0	9
	<i>raro/rarus</i>	11	1	2
	<i>bis</i>	2	0	0
	<i>semel</i>	1	0	0
Total:	46	13	22	
never	<i>numquam</i>	7	0	0
	<i>numquam</i>	9	2	16
	Total:	16	2	16
Total:	206	37	105	

3. Semantic value and function

a. 'always' and 'never'

ars:

(2) Serv. Aen. 12,95

VOCATVS HASTA MEOS *invocationes et preces: nam appellatio est a verbo, quae semper aut in 'io' exit, aut in 'us'; si in 'io' exeant, tertiae sunt formae; si in 'us', quatae, ut ab eo quod est 'lego' aut 'lectio' aut 'lectus' facit. sed hoc nos dicimus, quod εὐφρονότερον fuerit: sicut nunc ab eo quod est 'voco' 'vocatus' fecit, non 'vocationes'*.

(3) Serv. Aen. 9,467

CINGITVR AMNI 'amne' debuit dicere: **numquam enim bene in 'i' exeunt nisi quae communis sunt generis**, ut 'docilis' 'agilis'; sed ideo ausus est ita ponere ablativum, quia, ut supra diximus, apud maiores hic et haec amnis dicebatur.

auctoritas:

(4) Serv. Aen. 5,432

GENVA LABANT **proceleumaticus est, quem**, ut supra diximus, **sic semper ponit, ut cogi possit in dactylum**, ut 'genua labant', et "arietat in portas".

(5) Serv. Aen. 3,302

IN LVCO **lucum**, ut supra diximus, **numquam ponit sine religione**; nam in ipsis habitant manes piorum, qui lares viales sunt: unde in sexto "nulli certa domus; lucis habitamus opacis". et in quinto "tumuloque sacerdos ac lucus late sacer additur Anchiseo".

usus:

(6) Serv. Aen. 6,685

ALACRIS ipse alacris. et sciendum antiquos et 'alacris' et 'alacer', et 'acris' et 'acer' tam de masculino quam de feminino genere dixisse. **nunc masculino utrumque damus, de feminino 'alacer' et 'acer' numquam dicimus**, licet Ennius dixerit "aestatem autumnus <sequitur>, post acer hiemps it": nam inde est 'alacer'.

b. 'frequently'

(7) Serv. Aen. 1,118

APPARENT aliud est 'parere' et aliud 'apparere'. 'parere' enim est oboedire, ut "paret amor dictis", 'apparere' autem, videri, ut "apparet liquido sublimis in aëre Nisus". et haec **observatio diligenter custodiri debet, licet eam auctores metri causa plerumque corrumpant**.

c. 'rarely'

(8) Serv. Aen. 7,477

SPECVLATA LOCVM QVO LITORE pronomen pro nomine ponitur, non pro nominibus: unde modo **nove** inter duo nomina unum pronomen posuit; **nam recte 'quo loco' diceret. et hoc semel tantum fecit**.

4. Frequency expressions between *ars* and *commentarius*: Servius *In Vergilium*, Donatus *Ars maior*, Servius *In Donati Artem maiorem*

(9) Serv. Aen. 1,24

*id metuens ueterisque memor Saturnia belli,
prima quod ad Troiam pro caris gesserat Argis—*
(Verg. Aen. 1,23-4)

AD TROIAM ‘ad’ et ‘apud’ accusativae sunt praepositiones, sed ‘apud’ semper ‘in loco’ significat, ‘ad’ et ‘in loco’ et ‘ad locum’, ut “ad quem tum Iuno supplex his vocibus usa est”, et Cicero „decem fiscos ad senatorem quendam relictos” (Cic. Verr. 1,1,22), item “ad Marcum Laecam te habitare velle dixisti” (Cic. Cat. 1,19).

apud:	<u>semper</u>	in loco	
ad:		ad locum	
		in loco	Verg. Aen. 1,64; Cic. Verr. 1,1,22; Cic. Cat. 1,19 (Verg. Aen. 1,24)

(10) Don. Ars maior, GL 390,1-15

praepositioni accidit casus tantum. (...) accusatiui casus praepositiones sunt hae: ‘ad’, ‘apud’, ‘ante’, ‘aduersum’ (...). ex his ‘ad’ et ‘apud’, cum unius casus sint, diuerso modo ponuntur. dicimus enim ‘ad amicum uado’, ‘apud amicum sum’. nam neque ‘apud amicum uado’ recte dicitur neque ‘ad amicum sum’.

apud:	in loco	apud amicum sum; apud amicum uado
ad:	ad locum	ad amicum uado; ad amicum sum

(11) Serv. in Don. Artem maiorem, GL 419,2-8

accusativae praepositiones sunt xxx, quae accusativo tantum iunguntur vel singulari vel plurali. ex his ‘ad’ et ‘apud’ diversas habent significationes. nam ‘ad’ ad locum significat, ut ‘ad patrem vado’, ‘apud’ vero ‘in loco’, ut ‘apud parentem sum’. sed ‘ad’ non numquam auctoritate etiam ‘in loco’ reperitur, ut ‘decem fiscos ad senatorem illum relictos’ (Cic. Verr. 1,1,22), et apud Maronem ‘ad Troiam pro caris gesserat Argis’ (Verg. Aen. 1,24).

apud:	in loco	apud parentem sum	
ad:	ad locum	ad patrem vado	
	<u>nonnumquam</u> auctoritate	in loco	Cic. Verr. 1,1,22; Verg. Aen. 1,24